

ISTARSKA | R E G I O N E
Ž U P A N I J A | ISTRIANA

SKUPŠTINA / ASSEMBLEA

ZAPISNIK

10. (svečana) SJEDNICA

održana 28. ožujka 2014. godine

Poreč, 28. ožujka 2014.

ZAPISNIK

sa 10. (svečane) sjednice Skupštine Istarske županije, održane 28.žujka 2014. godine u Istarskoj sabornici, Matka Laganje 6, Poreč

U 11,07 sati VODITELJICA PROGRAMA DUBRAVKA SVETLIČIĆ, pozdravlja uzvanike, nakon čega ELIS LOVRIĆ (glas, gitara), izvodi hrvatsku himnu «Lijepa naša» i županijsku svečanu pjesmu «Krasna zemljo – Istro mila»

VIJEĆNICI SKUPŠTINE ISTARSKE ŽUPANIJE

R.br	VIJEĆNIK	LISTA	PRIMJEDBE
1.	Davor Komar	IDS-HNS-Zeleni	
2.	Furio Radin	IDS-HNS-Zeleni	
3.	Elvira Krizmanić Marjanović	IDS-HNS-Zeleni	
4.	Valter Drandić	IDS-HNS-Zeleni	
5.	Ivan Jakovčić	IDS-HNS-Zeleni	
6.	Sandra Čakić Kuhar	IDS-HNS-Zeleni	
7.	Tedi Chiavalon	IDS-HNS-Zeleni	
8.	Vili Rosanda	IDS-HNS-Zeleni	
9.	Nevija Poropat	IDS-HNS-Zeleni	
10.	Dragan Filipović	IDS-HNS-Zeleni	
11.	Josip Anton Rupnik	IDS-HNS-Zeleni	
12.	Osman Dželil	IDS-HNS-Zeleni	
13.	Vesna Šćira Knapić	IDS-HNS-Zeleni	
14.	Vladimir Buršić	IDS-HNS-Zeleni	
15.	Zdenko Pliško	IDS-HNS-Zeleni	
16.	Slavica Popadić	IDS-HNS-Zeleni	
17.	Igor Merlić	IDS-HNS-Zeleni	
18.	Tamara Brussich	IDS-HNS-Zeleni	
19.	Lirim Ramadani	IDS-HNS-Zeleni	
20.	Eleonora Kotiga Vaš	IDS-HNS-Zeleni	
21.	Petra Kancijanić	IDS-HNS-Zeleni	
22.	Danica Miletić	IDS-HNS-Zeleni	
23.	Lino Kuharić	IDS-HNS-Zeleni	
24.	Stjepan Mraković	IDS-HNS-Zeleni	
25.	Damir Kajin	SDP-HSU-SDSS-HSLS-SDA Hr	
26.	Danijel Feric	SDP-HSU-SDSS-HSLS-SDA Hr	
27.	Tanja Vrbat	SDP-HSU-SDSS-HSLS-SDA Hr	
28.	Silvano Hrelja	SDP-HSU-SDSS-HSLS-SDA Hr	
29.	Branko Ružić	SDP-HSU-SDSS-HSLS-SDA Hr	
30.	Sandro Jurman	SDP-HSU-SDSS-HSLS-SDA Hr	
31.	Mirjana Galo	SDP-HSU-SDSS-HSLS-SDA Hr	
32.	Evelina Biasiol Brklačić	SDP-HSU-SDSS-HSLS-SDA Hr	
33.	Maja Šarić	SDP-HSU-SDSS-HSLS-SDA Hr	
34.	Kemal Velagić	SDP-HSU-SDSS-HSLS-SDA Hr	
35.	Bojan Skočilić	SDP-HSU-SDSS-HSLS-SDA Hr	
36.	Nikola Dobrila	SDP-HSU-SDSS-HSLS-SDA Hr	
37.	Miljenko Koroman	SDP-HSU-SDSS-HSLS-SDA Hr	
38.	Marino Diminić	SDP-HSU-SDSS-HSLS-SDA Hr	
39.	Marino Roce	HDZ – HDS	
40.	Ivica Butorac	HDZ – HDS	
41.	Željka Hrlić	HDZ – HDS	

42.	Tatjana Mrkonjić	HDZ – HDS	
43.	Damir Ilić	Hrvatski laburisti – Stranka rada	
44.	Mario Radešić	Hrvatski laburisti – Stranka rada	
45.	Ticijan Peruško	Hrvatski laburisti – Stranka rada	

D N E V N I   R E D

1. Otvaranje svečane sjednice Skupštine Istarske županije u povodu Dana Statuta Istarske županije, govor predsjednika Skupštine Istarske županije VALTERA DRANDIĆA
2. Obraćanje Župana Istarske županije VALTERA FLEGA
3. Govor ZLATKA KOMADINE, Župan Primorsko-goranske županije
4. Obraćanje STJEPANA MESIĆA, bivšeg predsjednika Republike Hrvatske i počasnog građana Istarske županije
5. Obraćanje gospodina ZORANA MILANOVIĆA, predsjednika Vlade Republike Hrvatske
6. Glazbeno – umjetnički program
7. Zatvaranje svečane sjenice

AD – 1 Otvaranje svečane sjednice Skupštine Istarske županije u povodu Dana Statuta Istarske županije, govor predsjednika Skupštine Istarske županije VALTERA DRANDIĆA

VALTER DRANDIĆ, predsjednik Skupštine Istarske županije, pozdravlja sve prisutne, posebno mu je draga da na otvaranju svečane sjednice može među prisutnima pozdraviti, što je popraćeno aplauzom, gospodina:

- Zorana Milanovića, predsjednika Vlade Republike Hrvatske,
- Stjepana Mesića, bivšeg predsjednika RH i počasnog građanina Istarske županije,
- Župana Istarske županije, Valtera Flega,
- domaćina gradonačelnika Grada Poreča, Edia Štufanića,
- gosta i susjeda susjedne županije Župana Primorsko-goranske županije Zlatka Komadinu,
- sve prisutne saborske zastupnice i zastupnike u Hrvatskom saboru iz Istarske županije,
- Ratomira Ivičića, zamjenika ministra turizma RH,
- potpredsjednice Županijske skupštine Istarske županije,
- sve vijećnike i vijećnice u Skupštini Istarske županije,
- zamjenice i zamjenika župana,
- načelnika uprave Istarske županije,
- pročelnice i pročelnike upravnih odjela i službi,
- sve gradonačelnike gradova i načelnike općina Istarske županije,
- posebno izaslanika mons- Dražena Kutlešu, biskupa Porečko-pulskog,
- velečasnog Sergija Jerlenića, kancelara biskupije,
- izaslanika prof. Esada efendiju Jukana, glavnog imama za Istru, glavnog imama Poreč,
- sve predstavnike pravosuđa, područnih ureda i službi državne uprave,
- Predstavnike gospodarstva i obrtništva,
- predstavnike Saveza antifašističkih boraca Istarske županije,
- predstavnike Hrvatske vojske,
- institucija zdravstva i socijalne skrbi, institucija školstva, obrazovanja, tehničke kulture i sporta,
- predstavnike visokog školstva i znanstveno istraživačkih institucija,
- predstavnike ustanova u kulturi,
- predstavnike nacionalnih manjina,

- umirovljenika, sindikata, javnih ustanova i trgovačkih društava u Istarskoj županiji i sve ostale koje možda nije pojedinačno nabrojao.
- Također pozdravlja i predstavnike sredstava javnog informiranja,
- sve drage goste i prijatelje.

U nastavku je rekao :

«Od 30. marča 1994., dana donošenja Statuta Istarske županije, ki bi moga nabrojiti:

Koliko je ulik i trsi posađeno?

Koliko se ulja i vina učinilo?

Koliko je tartufi ubrano?

Koliko je ribe ulovljeno?

Koliko je boškarini zgojeno?

Koliko je pršuti i kobasic osušeno?

Koliko je sira i škute učinjeno?

Koliko je vodovodnih cijevi položeno?

Koliko je nove kanalizacije napravljeno?

Koliko je kilometri česte ašfaltano?

Koliko je škola i vrtića uzidano i uređeno?

Koliko je igrališta i dvorana izgrađeno?

Koliko je gradića i sela oživilo, starih hiž spašeno?

Koliko je brodi porinuto?

Koliko je turisti ljetovalo?

Koliko je mladih stipendirano?

I nemojte mi zamiriti, nisan dosta tega spomenuja.

I da, Sveučilište imamo, prvi put u povijesti Naše Istre.

20 lit je pasalo - u hipu, a kako vidimo ništo se je i učinilo, ali Naša Istra je po svojim ovlastima, odgovornostima i upravljanju resursima još daleko od prave regije kakvu želimo.

Statut Istarske županije predstavlja jasno opredjeljenje Istrijana da je biti „gospodar na svojemu“ ideal i način življenja Ljudi Istre.

U stalnoj borbi za dostojanstvo čovika, Istra je vajka znala prepoznati istinske vrijednosti i nikada ni bila do kraja pokorena, nikad ni bila odnarođena, iako je propatila mnoga zla pod raznim vlastima i režimima.

Mnogo je mladosti, mnogo je života dano za slobodu, za pravicu, za jednakost među ljudima, za Našu Istru.

Činjenica da su se za tu ideju, rame uz rame, borili Istrijani; Hrvati, Talijani, Slovenci i drugi narodi, najbolji je primjer njezine plemenitosti i veličine.

Mnogo je ljudi Istre posvetilo cili svoj život očuvanju našega zavičaja, očuvanju naše slobode i našega istrijanskog identiteta.

Istrijani su svojim pozitivnim djelovanjem premoćivali blokovske, državne i nacionalne granice - povezivali smo i danas povezujemo različite i često puta suprotstavljene svjetonazore.

Upravo je taj proces povezivanja, koji se posebno devedesetih godina odvijao ovdje u Istri, postavio civilizacijski temelj današnjem vremenu, kada s ponosom možemo reći: „Mi smo ravnopravni građani ujedinjene Europe.“

Mi smo ponosni na svoj antifašizam kao temeljno ljudsko opredjeljenje, na svoju convivenzu, na svoju dvojezičnost ustrojenu po najvišim civilizacijskim standardima, na svoju multikulturalnost, multietničnost i otvorenost.

La Nostra Istria e la Regione della cultura e della tolleranza, Regione della forte conferma delle libertà e diritti umani, libertà e diritti di tutte le minoranze, luogo della quotidiana conferma dei valori istriani. Potvrda našega - istarskega puta.

I mi od tega ne molivamo i ne prilagođavamo dnevno političkim potrebama i interesima - to su trajne vrijednosti Naše Istre.

A danas, 20. lit od donošenja našega Statuta i dalje smo prisiljeni dokazivati da je Naša Istra regija i da od toga ne odstupamo.

Jednoglasno donesenom Deklaracijom o regionalnom razvoju i jedinstvenosti Istre još smo jedanput iskazali naše jedinstvo i odlučnost u opredjeljenju za Istru regiju – jedinstveno opredjeljenje građana Istre bez obzira na nacionalnost, vjeru, političku ili bilo koju drugu pripadnost.

Narod Istre se vlastitim snagama izborio i svojom voljom odlučio za priključenje „matici domovini“, istarski se grb nalazi na grbu i zastavi Republike Hrvatske i građani Istre žele sačuvati i dalje razvijati upravni i samoupravni status Istre kao regije u Republici Hrvatskoj.

Skupština Istarske županije zalaže se za provođenje politike regionalnog razvoja u skladu s autonomijom jedinica lokalne i regionalne samouprave, zajamčenom pravnim poretkom Republike Hrvatske.

Građani Istre ne pristaju ni na kakav status „subregije“ odnosno ni na kakav status koji je niži od „državne razine minus jedan“ i ne postoji potreba za nikakvim posrednikom između državne i regionalne razine.

Skupština Istarske županije ocjenjuje da je prvenstveni uzrok nedovoljno efikasnog funkciranja unutarnjeg ustrojstva Republike Hrvatske prevelika centralizacija. Zbog toga, u dijalušu sa središnjom državnom vlasti i ostalim hrvatskim regijama, želimo ostvariti daljnju decentralizaciju, funkcionalnu i fiskalnu, kako bi jedinice regionalne i lokalne samouprave u potpunosti preuzele sve Ustavom Republike Hrvatske utvrđene nadležnosti iz svog samoupravnog djelovanja, te zajednički radili na pripremi i definiranju novih mogućih nadležnosti regionalnih i lokalnih razina vlasti u skladu sa najboljim praksama razvijenih europskih i drugih država.

I vjerujte mi, u ovome nismo usamljeni, mnogi u Hrvatskoj danas to žele.

Znamo da taj proces neće biti lak, ali nije bio lak niti put donošenja našega Statuta. Zato smo na naš Statut ponosni.

Ponosni smo kako zbog sadržaja, tako i zbog okolnosti u kojima se donosio.

Nakon teške političko – pravne bitke uspjeli smo ugraditi u temeljni akt Naše Istre visoke ljudske, civilizacijske i demokratske građanske vrijednosti našega - istarskega načina života – naše convivenze.

Zato je danas za nas potpuno normalno biti dio ujedinjene Europe i sretni smo što pripadamo generaciji Istrijana koja je to konačno i formalno ostvarila.

Za nas je članstvo u EU početak ostvarenja našega prava na jedinstveni zavičaj, prava na našu transgraničnu domovinu. Hrvatska, Slovenska i Talijanska Istra danas su bliže nego ikada u povijesti, a zajedničkom pameću i snagama možemo stvarati Našu Istru koja će

razvijati i isticati svoje prednosti, posebnosti i kvalitete, a time razvijati i svoje matične države Hrvatsku, Sloveniju i Italiju, te Europsku Uniju u cjelini.

Mi ljudi Istre spremni smo za ove izazove stvaranja i spremni smo i za izazove rješavanja teške ekonomske i društvene krize.

Mi ne prihvaćamo i ne mirimo se s gospodarstvom u kolapsu, s dugim popisom nezaposlenih, s kriminalom i korupcijom.

Ne prihvaćamo da nam je jedino rješenje stečaj, da nam je finansijski rejting smeće, mi se toga sramimo, **mi to u Istri jednostavno nismo**.

I da, istina je, i u Našoj Istri ljudi danas žive teško, od male plaće, iščući delo, od male penzije, ali svejeno pošteno odgajaju svoju dicu, odgajaju svoje unuke, vole svoju fameju, svoje pretelje, i kolikogod da je teško ponosni su na svoju Istru i nadaju se boljoj budućnosti - **to su pravi heroji našega vrimena**.

Za njih, svaki na svojen delu, pogotovo mi u politiki, moramo dati najviše, svojim primjerom pokazati da se savjesnim i poštenin delon moru postići rezultati.

Vjerujem da imamo pameti, snage i sloge za to i siguran sam da će Naša Istra ubrzo biti jedna od najrazvijenijih europskih regija – pravi Centar izvrsnosti ujedinjene Europe, motor razvoja Hrvatske.

Čestitam Vam 20. obljetnicu Statuta Istarske županije. Congratulazioni per il ventesimo anniversario dello Statuto della Regione Istriana.

Vi auguro ogni bene, srično i klitu!

Hvala. (Aplauz).

VODITELJICA PROGRAMA, zahvaljuje predsjedniku Skupštine Istarske županije, gospodinu Valteru Drandiću.

Najavljuje glazbeni nastup multimedijalnog umjetnika Noela Šurana, koji je studirao na Akademiji primijenjenih umjetnosti, a trenutno završava poslijediplomski doktorski studiji etnologije i kulturne antropologije.

Dugi niz godina bavi se nematerijalnom kulturom, posebice tradicijskom glazbom. Uključen je u nekoliko domaćih i međunarodnih znanstvenih i umjetničkih projekata. Živi i stvara u Lindaru u Istri.

Permettetemi ora di annunciare l'ebisizione musicale dell'artista multimediale Noel Šuran.

Per molti anni si e' occupato di cultura immateriale, in particolare di musica tradizionale. Pertecipa a vari progetti scientifici e artistici nostrani e internazionali .

NOEL ŠURAN, izvodi 2 skladbe.

Na (glas, mih) : In mezzo al mar» i «Na njin se bijeli košulja» (glas, cindra)

VODITELJICA PROGRAMA, zahvaljuje Noelu Šuranu i poziva župana Istarske županije, gospodina Valtera Flega, da se obrati prigodnim govorom..

Cedo la parola al Presidente della Regione Istriana al signor Valter Flego.

AD – 2 Obraćanje Župana Istarske županije VALTERA FLEGA

VALTER FLEGO :

«Poštovani gospodine predsjedniče Vlade Republike Hrvatske,

Poštovani gospodine predsjedniče Županijske skupštine,

Egregio signor Presidente dell'Assemblea Regionale,

Poštovane vijećnice i vijećnici, dame i gospodo, dragi gosti!

Gentili consiglieri e consiglieri, signore e signori, cari ospiti!

Pridružujem se pozdravima povodom Dana statuta Istarske županije!

Mi associo ai saluti in occasione della Giornata dello Statuto della Regione Istriana!

Statut Istarske županije, što smo ga donijeli 30. ožujka 1994. godine, u ovom povijesnom zdanju Istarske sabornice, izvrgnut je u to vrijeme ideološkom pritisku i našao se pred izazovom, našao se pred dilemom - ili izdržati u svojoj izvornoj varijanti ili se, pak, zadovoljiti nekakvom osakaćenom verzijom, bez članaka koji definiraju vrijednosti koje su danas neraskidivi dio identiteta naše Istre.

Questo era un periodo nel quale dinanzi a noi c'era uno Statuto che richiedeva tenacia e dedizione, e oserei dire anche pazienza.

Fortunatamente, avevamo tutte queste doti e oggi, dopo 20 anni, posso affermare con soddisfazione che quanto inserito nello Statuto si è dimostrato corretto.

Oggi, a distanza di 20 anni – in quest'occasione solenne – posso dire che i valori del nostro Statuto appartengono a una politica nazionale accettata da tutti.

Suživot – convivenza i visoki demokratski standardi nisu ostali samo slova na papiru, već su postali naš način života u Istri i razlog naše prepoznatljivosti.

Abbiamo vinto la battaglia politica e legale per i valori del primo Statuto istriano e ne abbiamo inserito i principi.

Multikulturalnost, poštivanje i zaštita manjinskih prava, dvojezičnost Istre putokaz su za Hrvatsku i zbog toga naše zajedništvo predstavlja snagu koja je prepoznata i izvan granica Lijepa naše.

Dame i gospodo,

Prije dvadeset godina, kao i toliko puta ranije tijekom turbulentne istarske povijesti, pokazali smo da mi u Istri bolje osjećamo bilo vremena i da smo uvijek korak ispred drugih.

Danas su pred nama novi, drugačiji izazovi. Stalna težnja za napretkom u svim segmentima života ono je što nas vuče naprijed, a ciljeve smo postavili vrlo visoko.

Otvorenost za nove ideje, rad temeljen na znanju i inovacijama, te spremnost da se svi zajedno uhvatimo u koštač sa svim izazovima koji nas očekuju, bit će, i dalje, poluga našeg uspjeha.

Temeljiti popis svega onoga što radimo na gospodarskom razvoju i podizanju standarda naših ljudi traži daleko širi prostor nego što je prigodan izvještaj za ovu današnju svečanost, ali će zato istaknuti da je Istarska županija, prema nedavnoj analizi Ministarstva regionalnog razvoja, iza Grada Zagreba, druga najrazvijenija regija u Hrvatskoj. Novigrad je, prema spomenutom istraživanju, najrazvijeniji grad u Hrvatskoj, a na samom vrhu ljestvice razvijenosti našli su se i svi gradovi i općine u Istri. (1.Novigrad, 2.Umag, 3.Rovinj i Poreč, 4. Pula, 5. Buzet i Labin, 6. Pazin, Vodnjan i Buje)

Gospodarski rast i razvoj Istre, uz očuvanje postojećih i otvaranje novih radnih mesta, te veći životni standard absolutni su prioriteti, koje smo ugradili u program razvoja Istre u mandatnom razdoblju do 2017. godine.

Naš je prvenstveni zadatak pobijediti nezaposlenost otvaranjem novih radnih mesta uz očuvanje postojećih. Najjači instrument u borbi protiv nezaposlenosti su investicije realnog sektora, ali obzirom na tešku ekonomsku krizu, javni sektor mora dati dodatni stimulans za rast, razvoj i zapošljavanje.

Razvoj gospodarstva bitan je segment našeg rada, ali istovremeno mnogo rada ulažemo u području razvoja civilnog društva, kulture, obrazovanja, sporta, zdravstva i socijalnih prava.

La Regione Istriana ha raggiunto uno standard elevato nella tutela dei diritti umani e delle libertà dei cittadini, in primo luogo dei diritti delle minoranze nazionali, ma dobbiamo continuare a migliorare lo sviluppo democratico e incoraggiare la partecipazione dei cittadini alla vita sociale.

L'identità dell'Istria è caratterizzata dall'impegno per i massimi standard di tutela, sviluppo e promozione dei diritti umani e civili di ogni individuo.

Signore e signori,

vent'anni fa, abbiamo inserito nello Statuto istriano i valori europei, e oggi per la prima volta celebriamo la Giornata dello Statuto, quali membri dell'Unione Europea.

Dugogodišnja težnja naših građana se ostvarila i Istra je danas europska regija u punom značenju – regija bez granica.

I u tim, europskim okolnostima, sve što Statut Istarske županije predstavlja dobiva dodatnu težinu i značaj.

Jer je, upravo, ovaj dokument podsjetnik da mi Europski već odavno pripadamo te da smo u Hrvatskoj bili preteča u promoviranju najviših europskih načela i vrijednosti.

Neka nas, zato, ovaj DAN, kao i svi idući, stalno podsjeća na težak put, često i uz velike žrtve, koje je Istra imala kako bi se izgradila u modernu zajednicu u kojoj se visoko poštuju načela multikulturalnosti, multikonfesionalnosti, višejezičnosti, međuetnička tolerancija i ravnopravnost spolova.

Credo in un'Istria nella quale la verità e la giustizia siano l'unico criterio di una vita piena e felice.

Istra i njezina višemilenijska povijest veliki su spomenik europske kulture i naše civilizacije. Istra i njezina sadašnjost velika su odgovornost za sve nas.

La globalizzazione della nostra vita porta in sé molti vantaggi ma anche pericoli; una delle migliori risposte ai pericoli della globalizzazione è il regionalismo.

U Europskoj Uniji kao zajednici regija, naša regija želi se ukrcati na vlak tehnološkog razvoja, obrazovanja i svega onoga što donosi blagostanje građanima, a pritom sačuvati sve naše vrijedne običaje, zvukove i posebnosti.

To nije izraz sebičnosti već poticaj življenju u različitostima. To je, dame i gospodo, bogatstvo naše Istre, to je bogatstvo Europe!

Istra više od dvije tisuće godina ima izraženu i priznatu regionalnu samobitnost, potvrđenu slijedom sveukupnoga povjesnog zbivanja u različitim regionalnim oblicima: u Istri kao rimskoj Regiji, Istri kao zasebnoj markgrofoviji, u Istarskom departmanu, Pokrajini Istri, Istarskom okrugu, Autonomnoj pokrajini Istri, Kotaru te Zajednici općina.

Regionalni identitet Istra će očuvati i sada, kad smo postali članica Europske unije u kojoj se želimo pozicionirati uz bok najrazvijenijim europskim regijama.

U Hrvatskoj se već dvadeset godina provodi sustavna centralizacija i koncentracija svih raspoloživih resursa u Zagrebu, što je nama neprihvatljivo.

Centralizirane države, pokazalo se to i na primjeru Grčke, teško se razvijaju i vrlo loše prolaze u trenucima krize. Takvi slučajevi trebaju nam biti poučak i podsjetnik kako ne smijemo dopustiti da se slično dogodi i nama. Kao suprotan primjer imamo Poljsku, koja je prije 10 godina bila deset godina iza Hrvatske. Danas je deset godina ispred. Jedan od najvažnijih "generatora" poljskog galopirajućeg razvoja leži, upravo, u iznimnoj decentralizaciji kako politike, tako i industrije i kapitala.

Regionalne jedinice trebaju imati što je moguće veću kontrolu nad cjelokupnim društvenim, ekonomskim, političkim i drugim procesima na svome području iz jednostavnog razloga što su one najbolje upoznate s problematikom i stanjem na terenu. Regionalna i lokalna vlast su u mogućnosti bolje osluškivati bilo i volju naroda jer im je ona najbliža.

Također, ovih dana svjedoci kako narodi diljem Europe sve više teže regionalnoj opredijeljenosti, autonomiji, pa čak i nezavisnosti. Najблиži primjer nam je susjedna Italija i Regija Veneto gdje su građani, prije par dana, jasno rekli što misle o politici državne vlasti te je njih 89% glasalo za odcjepljenje.

Ono što mi tražimo i što je naš cilj je Istra regija s puno većim ovlastima, ali i odgovornošću za vlastiti razvoj.

L'Istria ha scelto la strada giusta verso il progresso e spesso possiamo sentire che l'Istria può servire da esempio alle altre regioni della Croazia.

Per molti aspetti, siamo una delle regioni più sviluppate della Croazia e questa è la prova che sappiamo amministrare con successo la nostra regione, che sappiamo lavorare e che lo facciamo con successo.

Jer nikada se nismo bojali posla. Štoviše, spremni smo na dodatni posao i na dodatnu odgovornost kako bi Istra sutra bila još bolje mjesto za život, uz pretpostavku da nam se dodijeli i veća financijska samostalnost.

Decentralizacija se mora čim prije početi primjenjivati u praksi, želimo li se svi zajedno kretati u istom smjeru modernizacije, napretka i bezuvjetnog poštivanja ljudskih prava.

Istra je odabrala ispravni put, put napretka i često možemo čuti kako naša županija može poslužiti kao svjetli primjer ostalima u državi.

Jedna smo od najrazvijenijih hrvatskih županija čime dokazujemo da znamo voditi svoju regiju, da znamo svoj posao i da smo u tome uspješni.

A bili bi još uspješniji kad bi nam dali veće ovlasti i veću samostalnost!

Otuda i naš zahtjev da, kao regija, upravljamo bitnim dijelom javnih poslova od regionalnog značenja, uz vlastitu odgovornost, racionalno i na dobrobit građana.

Građani imaju pravo na lokalnu samoupravu, a više regionalizma znači više demokracije.

Regionalizam može i trebao bi biti glavni generator ekonomskog razvijanja, ako nam se dopusti da u Istri odlučujemo o Istri.

Sada, više nego ikada prije, potrebna nam je usklađenost, zajedništvo i spremnost na koordiniran rad kako bi se u konačnici svaki dio naše regije ravnomjerno razvijao.

Ovdje jasno poručujem da su ljudi koji vode ovu županiju i ove gradove i općine spremni tu odgovornost preuzeti. I svima onima koji u zadnje vrijeme prekrajaju područja županija ili govore o potrebi za teritorijalnim preustrojem, poručujem: NEMA TERTIORIJALNOG PREUSTORJA BEZ DECENTRALIZACIJE.

Stoga, su najavljeni teritorijalna prekrojena i formiranje neke neprirodne regije Zapadnog Kvarnera nama apsolutno neprihvatljivi!

A proteklih mjeseci, već smo imali priliku vidjeti, kako su, na mala vrata, seljenjem državnih institucija, poduzeti prvi koraci.

Takvi scenariji protive se svemu onome za što se godinama zalažemo i borimo, svemu onome što predstavlja naš Statut, protivi se istarskim i, posebno danas, europskim vrijednostima.

Dame i gospodo,

L'Istria è oggi la regione croata più propulsiva e dinamica. Noi però non ci montiamo la testa; è nostro dovere continuare con ancora più forza e impegno per realizzare subito i programmi e compiti prefissati. Desidero sottolineare l'importanza che la Regione dedica alla collaborazione con il Governo della Repubblica di Croazia, i comuni e le città istriani e la collaborazione con l'Ufficio del Presidente della Repubblica e il Presidente in persona.

U razdoblju koje je pred nama, očekujemo provedbu ustavnih određenja po kojima su jedinice regionalne samouprave bitni nositelji funkciranja države.

Pred nama je, dakle, dinamično razdoblje u kojem, navedenim projektima i akcijama, želimo ostaviti neizbrisiv trag, a sve u želji da nas generacije koje dolaze pamte po onome što smo iza sebe ostavili, čvrsto vjerujući da će nastaviti tamo gdje smo mi stali.

S tom optimističnom porukom, upućujem svima iskrene čestitke povodom Dana statuta Istarske županije, sa željom da dogodine, na ovoj istoj svečanosti, pročitamo dug popis ostvarenih ciljeva, realiziranih projekata i novih uspjeha.

Vi auguro ogni bene, želim vam svako dobro». (Aplauz).

VODITELJICA PROGRAMA, zahvaljuje županu Valteru Flegu na prigodnim riječima.

Permettetemi ora di presentarvi Elis Lovrić, cantautrice e attrice, nata a Rabac. Dopo aver conseguito la laura all'Accademia di arte drammatica a Zagabria e all'Accademia Silvio D'Amico a Roma, si occupa professionalmente di musica e teatro in Croazia e all'estero.

Per la sua attività musicale ha ottenuto il premio della ceistica per la migliore interpretazione della canzone romena al festival internazionale «The Golden Stag» a Braşov in Romania. Le sue composizioni scritte sono in dialetto albonese e in lingua italiana e inglese.

Dozvolite da u nekoliko kratkih riječi predstavim našu kantautoricu i glumicu, rodom iz Rapca, Elis Lovrić. Nakon diplome na Akademiji dramskih umjetnosti u Zagrebu i Akademiji Silvio D'Amico u Rimu, profesionalno se bavi kazališnim i glazbenim radom u Hrvatskoj i inozemstvu

Nagrađena je Rektorovom nagradom za ulogu Fanica u predstavi «Vježbanje života» i nagradom «Premio alla vocazioe» u talijanskom Montegrottu. Njene autorske skladbe su na labinskom narječju te talijanskom i engleskom jeziku.

Elis Lovrić izvodi skladbu : «La Sorgente » - glazbena kompozicija i «Nevesticu od mora» - uglazbljene stihove «Istra» Zdenke Višković

Zahvaljuje Elis Lovrić, na prekrasnim stihovima i glazbi.

Poziva župana Primorsko-goranske županije gospodina Zlatka Komadinu da se obrati skupu.

AD – 3 Govor ZLATKA KOMADINE, Župan Primorsko-goranske županije

ZLATKO KOMADINA :

«- Poštovani gospodine predsjedniče Vlade Republike Hrvatske,

- poštovani dragi kolega Valter Flego, župane Istarske županije,
- poštovani Gradonačelnice, predsjedniče Županijske skupštine,
- gospodine Mesiću,
- gospodine Jakovčiću,
- drage dame i gospodo, članice i članovi Istarske županije,
- uvaženi gosti,
- dragi prijatelji, pozdravljam vas u svoje osobno ime, u ime Primorsko - goranske županije i zahvaljujem vam na pozivu na današnju svečanost.

I naravno, da mi je čast velika i zadovoljstvo da vam se mogu danas obratiti u ime vaših prijatelja s one strane Učke.

Naime, slušajući vrlo nadahnutog govor kolege Valtera Flega, mog dragog prijatelja, na momente i vrlo borben, želim reći da Primorsko – goranska županija nema teritorijalnih pretenzija prema Istri. (Aplauz). Kao što vidite došao sam bez trupa.

Naime, mislim da su Istarska i Primorsko – goranska županija uvijek od nastanka samostalne nam domovine bili partneri i politički saveznici, što su i danas, kroz puno toga smo zajedno prošli i mislim da nas povezuje upravo i politički, rekao bih, svjetonazor, ali i gospodarska suradnja, gospodarske aktivnosti, tržišna priča s obje strane Učke, tako da nas Učka u ovom momentu, gledajući kroz sve to naše vrijeme od kada smo u Hrvatskoj spaja, a ne razdvaja, za razliku kako je to bilo nekada, jer dobro znate da smo i mi i vi iskusili nešto što neki drugi nisu i živjeli smo pola naše županije i cijela vaša u nekim tvorevinama koje su bile neke druge zemlje, a ne naša domovina Republika Hrvatska. Imamo zajedničku tradiciju antifašizma i ja se zahvaljujem svim našim antifašistima istarskim i primorskim na doprinosi njihovom, jer danas ni vi ni mi ne bismo bili u samostalnoj suverenoj Republici Hrvatskoj. (Aplauz).

Zajedničko nam je također zalaganje za decentralizaciju i policentrični razvoj Republike Hrvatske, naravno, svatko u okviru svojih nastojanja, načela, mogućnosti, ali vjerujem da to vrijeme koje je pred nama dolazi u tom pravcu, ide u tom pravcu, jer zadatak je zapravo nas i vas, rekao bih, u ovom trenutku najrazvijenijih hrvatskih regija uz Zagreb, zapravo vući razvoj Republike Hrvatske i biti motor tog razvoja, jer ni mi s one strane Učke, ni vi ne pristajete na prosječnost. I ne možemo biti prosječni, moramo ići naprijed krupnim koracima, tako ćemo pomoći i onima koji su danas ispod prosjeka razvijenosti Republike Hrvatske.

Ovdje je sve bilo drukčije, ovdje je katolička crkva bila drukčija, ovdje su biskupi bili antifašisti, ovdje smo zajednički, kada smo ili ste bili okupirani, glavni grad Istre je bio u današnjoj Primorsko-goranskoj županiji u Gradu Kastvu, da tako kažem, grad kulture, grad naših biskupa, prosvjetitelja Dobrile, Špinčića i ostalih. I dobro je da je ta suradnja i dalje vidljiva na tom kulturnom planu, njegujemo zajedno naš izričaj i čakavštinu i sve to skupa.

S druge strane imamo i puno gospodarskih zajedničkih projekata , zapravo i tradicija od brodogradnje, turizma, sami znate, pa i energetskih nekih, rekao bih, objekata i problematike. Prema tome puno toga nas veže, jer granica ne postoji, ona je samo u glavama, i vjerujem da nam je zajednički cilj, prije svega, i bolje se prometno povezati. Naime, zajednički nam je cilj druga traka od Plomina pa do Matulja sa drugom cijevi kroz tunel Učka, treba to nama i vama da bolje komuniciramo međusobno i svima u Hrvatskoj, ali treba, prije svega, i našim gostima, jer smo najviše turistički dio Hrvatske, znači, one regije koje donose najveći promet u turizmu. Čak jednog dana, mislim jednom modernom željeznicom da je i to red da se povežemo kroz Učku. A imamo zapravo i zajednički Kvarnerski nam zaljev, istočni dio Istre je sastavnica, što i vaša pjesma kaže, gdje ste anektirali u pjesmi dio naše županije Cres i Lošinj, ali to isto tako pokazuje da je to zajednička konvivenza kako biste vi rekli.

Sretno vam bilo i živjeli. (Aplauz).

VODITELJICA PROGRAMA, zahvaljuje gospodinu Zlatku Komadini.

Poziva gospodina Stjepana Mesića, bivšeg predsjednika RH i počasnog građanina Istarske županije, da se obrati skupu. (Aplauz).

AD - 4 Obraćanje STJEPANA MESIĆA, bivšeg predsjednika Republike Hrvatske i počasnog građana Istarske županije

STJEPAN MESIĆ :

«Uvaženi premijeru Hrvatske vlade,

- uvaženi župani,
- predsjednici skupština,
- članovi Županijske skupštine Istarske županije,
- članovi skupština općina i gradova Istre,
- gradonačelnici, načelnici općina.

Drago mi je da sam danas ovdje, drago mi je i da je ova dvorana popunjena i gostima. Drago mi je upravo zbog Statuta Istarske županije. Ja sam bio, moram vam reći, predsjednik Sabora RH kada je nekako počela borba za Statut Istarske županije. Bilo je raznih protivnika koji su se plašili, neki radikalni, koji su se plašili kuda to Istra ide. Istra nigdje ne ide, ona je tu gdje joj je mjesto, ali Istra se bori i kroz Statut i kroz sve institucije, ma da Hrvatska doživi nešto više decentralizacije, jer smo previše centralizirana država. Ali sve je to pitanje regulative, sve je to u jednoj demokratskoj raspravi moguće postići i ne treba se plašiti regija. U udruženoj Europi, Europa će biti jedan, da tako kažemo, prostor koji će biti prosti regija. Regije će uvijek surađivati, a pogotovo kada se otvore granice, i to je sigurno, kada se pripoji još dio Jugoistok Europe, Europa će biti, meni se čini, jedan od najvažnijih gospodarsko - političkih klubova koji je u povijesti postojao, odnosno koji sada postoji. Upravo takva Europa koja će isključiti rat kao političko sredstvo, jer neće više biti motiva za promijene granica. Ali, za otvaranje granica taj motiv je i danas, taj motiv će i dalje ostati.

Mi imamo puno toga još za napraviti.

Ja sam se vratio prije nekog vremena , ne tako dugo, iz Turkmenistana koji žele s nama surađivati, koji nemaju dovoljno građevinske operative, koji grade autocestu prema Iranu od nekih 5000 kilometara, isto toliko i pruge. Ali naša Gospodarska komora, koja se mogla time baviti, a to znači da je dolazila do informacija, da je dolazila do tendera koje bi plasirali našim firmama, jer naša operativa stoji, jer smo napravili najveći dio autocesta, to se nije dogodilo. Dakle, milim da je možda u Turkmenistanu ili što sam se jučer vratio iz Kuvajta, da je tamo bilo možda sjevernih medvjeda, možda bi bila posjeta veća. Ali je tamo interes za ulaganje u Hrvatsku, taj prostor je nabijen kapitalom. Ako vam ja kažem da sam razgovarao u komori Kuvajta u udruzi njihovih poslodavaca i vlasnika firmi, oni kažu : nitko

ne dolazi, a mi što šaljemo nekakve upite ne dobivamo odgovore. Tako da mislim da moramo se malo više okrenuti zemljama koje su naše tržište.

Ja mislim da možemo nešto učiniti i u svojoj vanjskoj politici. Naša politika, europska politika se kreira u Bruxellesu i to je činjenica. I zato možemo malo smanjiti naša diplomatska predstavništva u zemljama Europske unije, a pojačati tamo u onim prostorima gdje je naše tržište. Moramo i neke sitnice ispraviti.

Vi znate sada imamo europsku regulativu, ovisimo o toj regulativi kako ćemo davati državljanstvo, ali i o svom zakonu. Međutim, mi autonomno možemo odlučiti kome možemo dati stalni boravak u Hrvatskoj. I onaj koji gradi u Hrvatskoj, koji kupuje nekretninu u Hrvatskoj, zašto da mu ne damo i da ima i stalni boravak, da on može dolaziti i on i njegovi gosti i da može dovoditi one koji će u Hrvatsku ulagati, ali je to toliko komplikirano danas da svatko izgubi volju bilo što učiniti da bi došao u Hrvatsku. A vi znate svi svaki kriminalac, ne samo Europe i svijeta, koji nešto drži do sebe, taj ima već Hrvatski pasoš. Ali kada trebamo dobiti onoga koji će graditi u Hrvatskoj to je malo teže. U Kuvajtu mi kaže treći čovjek po bogatstvu u Kuvajtu, ako bi tražio vizu hrvatsku on mora osobno otići u Kairo u taj mirni grad. Dakle, ode u Kairo, tu mora potpisati svoju molbu za vizu, onda ide taj njegov zahtjev u naše Ministarstvo vanjskih poslova. Naše Ministarstvo vanjskih poslova to šalje Ministarstvu unutrašnjih poslova. I sada u Ministarstvu unutrašnjih poslova utvrđuju da li se tu radi osobno o Bin Ladenu ili o nekom drugo i kada utvrde da je čovjek čist, sada se to ponovno vraća i tako to ide mjesecima dok netko odluči da on može doći u Hrvatsku. Pošto je to, jasno, predug put on ode i za dva dana dobije Španjolsku, Grčku ili ne znam koju, Francusku vizu i on je napravio posao. Ali, interes za Hrvatsku, ja vam tvrdim, postoji. Pokušavali smo prije dosta vremena da se to nešto učini, ali tadašnja Vlada nije za to imala interesa, jer je, kao što vidite, sada i u Remetincu nešto o tome raspravljaju, bili su drugi interesi.

Danas možemo učiniti znatno više, danas možemo upravo ugledati se na Istru, Istru koja je već u jednom prostoru Europskih regija, a Europa će bez sumnje biti mjesto u kojem će i sve druge naše županije imati u svome prostoru opet dio regija iz tog našeg europskog prostora.

Neću vas ja vas gnjaviti, vi ste sve ovo čuli na jedan drugi način. Ja vam želim da se sljedeće godine, kada se ponovno nađemo ovdje, da neke, makar neke probleme birokratske rješimo, da bismo dobili nekako investitore koji trebaju prepoznati Hrvatsku kao zemlju koja je zemlja šansi.

Hvala vam lijepa. (Aplauz).

VODITELJICA PROGRAMA, zahvaljuje gospodinu Stjepanu Mesiću.

Poziva predsjednika Vlade RH Zorana Milanovića da se skupu obrati prigodnim govorom. (Apalauz).

AD – 5 Obraćanje gospodina ZORANA MILANOVIĆA, predsjednika Vlade Republike Hrvatske

ZORAN MILANOVIĆ :

«Dragi prijatelji, Istrijanke i Istrijani, Istranke i Istrani, da vas imenom sada ne prozivam, dragi Stipe, bivši predsjedniče, uvijek predsjedniče, dragi Nino, uskoro će obiljetnica, pola godine da se nismo oko ničega zakačili. (Aplauz).

No, vi morate stremiti ka najvišim rezultatima, a ja moram stremiti ka najvišem prosjeku, jer prosječnost, visoka razina prosjeka je, istina je takva, upravo tajna uspjeha i stabilnosti najuspješnijih društava. Možda dosadno, možda iritantno, ali tako je.

Istarskim granicama nitko ne prijeti. To vam je Zlatko rekao. Ustvari ne znam o čemu se radi, nema nikakve priče o tome da bi se bilo što diralo ili ukidalo. Doduše neke troškove moramo malo racionalizirati, pa ako hoćete da regionalno bude sve u Puli ili u Pazinu, odnosno za ovaj dio Hrvatske, neka bude, ako se Rijeka s tim slaže.

No, šalu na stranu, ali ne potpuno na stranu, imamo 500 općina u Hrvatskoj, govorim o okruglim brojevima. I svaki puta svi čupaju kosu i to navode kao jedan od naših glavnih problema. Dobro. Koju ćemo općinu ukinuti u Istri ? Ja već tri godine čekam u svim dijelovima Hrvatske da se jedna ruka digne u Slavonskom Brodu, Vukovaru, u Dalmaciji i da se jedan čovjek, jedna žena ili muškarac iz bilo koje općine, digne ruku i kaže : evo, moja je općina bez veze, treba je ukinuti. Nema takvih !

Ono što moramo urediti, a da bi ljudi imali svoje pravo da tamo gdje žive, doslovno tamo gdje žive, bio to Pazin, bila to Vižinada, bilo to neko selo ili općina kraj Slavonskog Broda, da živi tamo, da živi u prostoru gdje se sa zvonika vidi što se vidi, tih par tisuća ljudi, moramo odrediti tko što ima, čime upravlja i tko je tu lovac. I to je, naravno, puno lakše reći nego ostvariti. Nema nikakve vlasti, moći, političke snaga u tome da upravljate sa ogromnim proračunom u Zagrebu za zdravstvo, socijalnu i školstvo. Kao političar, kao netko tko ide na izbore, tko vodi političku stranku, kojoj je pristupio, koju vodi radi vrijednosti i vjeruje u neke stvari, vjerujte mi da smo mi pragmatični ljudi. I s te pragmatične strane prva stvar koje bi se čovjek riješio su upravo ti troškovi i naprsto dao nekom drugom da on sluša kritike, da on sluša napade i da se time nosi. I to nije lako.

Međutim, sa mnom i s nama problema nemate. Kada je donošen ovaj Statut ja sam ustvari jedva primijetio da je donesen zato što mi je to bilo nešto posve normalno, tada 1994. godine, bio sam mlađi čovjek, manje od 30 godina, video sam da neki u Hrvatskoj imaju problema s time. To je bilo teško vrijeme. 1994. godine Hrvatska je još uvijek bila okupirana i ljudi su imali drukčije životne preokupacije. Lako se zapalila tenzija i vatra.

Nakon ovoga ovdje jednog svijeta, jednog svjetonazora, meni bliskog, otići će negdje drugdje, otići će u Vukovar, otići ćemo zajedno u Vukovar, gdje će nas neki ljudi, neki dobromajerni ljudi, neki ljudi koji razumiju, neki koji ne razumiju, neki koji pripadaju stranačkim milicijama, blokirati i neće nam dati da prođemo. I to je Hrvatska. I to moramo dovesti na pristojan projek. Kako ? Odgovor je decentralizacija. Međutim, ne može svatko kao Istra.. Istra može više od drugih i možda zato ta decentralizacija može biti i asimetrična. O tim stvarima ćemo, ne početi razgovarati uskoro, razgovaramo već dugo, nego početi i realno provoditi, ali svjesni da moramo težiti jednom dobrom, zdravom održivom prosjeku cijele Hrvatske. Hrvatska koja ne može živjeti samo od turizma. Evo, ja sam se neki dan vratio, doduše ne iz Kuvajta, nego sa Novog Zelanda i tamo sam, bez obzira na mnoga čuđenja, video puno naših ljudi na koje sam ponosan, naših Dalmatinaca, Hrvata, Otočana, Bodula, svega ima, ljudi koji su uspješni. Video sam tamo i nekakve torpede u muzejima. I kada slušate njih kad vam govore onda se sjetiš : čekaj čovječe, pa prva serijska proizvodnje torpeda je bila u Rijeci, zajedničko poduzeće između Hrvata i Engleza, ne u Njujorku. Brodovi koji još uvijek plove u Škandinaviji, veliki kruzeri između Štokholma i Talina i Helsinkija su građeni u Splitskom brodogradilištu prije 25 godina, još uvijek su tamo. To je znanje, doduše pogađate i na tom poslu smo uspjeli izgubiti novac, ali brodovi su ipak sagrađeni. To je znanje. Ova zemlja, ljudi ovdje su proizvodili stvari koje su opipljive, ne samo usluge, proizvodili su brodove koji su plovili svijetom, gubili se u oceanima, kao Berge Istra, najveće tankere i sada idu dalje, usvajaju nova znanja. Samo tako možemo dalje, ali stvarno dalje. I moramo biti pošteni prema povijesti i prema svojim vrijednostima. Nisu sve od uvijek ovdje i nisu sve zapisane u tlo, jer tlo je bez ljudi ništa.

U Istri je drukčije. Da nije bilo partizana domaćih iz Istre, Dalmatinaca, Bodula, Primoraca, ljudi s Kvarnera, ovo ne bi bio dio Hrvatske. Odavde je otišlo skoro 90 % Talijana. Otišli su, više nego što su protjerani, ali su otišli, jer su se bojali ostati ovdje. Možda i to iskustvo je dovelo do toga da ovaj narod koji živi ovdje, većinom hrvatski i slavenski, shvati što u povijesti nije valjalo i što se više nikada ne smije ponoviti, što je grijeh, dakle, što je vrijednost, poštivati tuđe.

Mi dok danas ovdje razgovaramo i čini mi se da se svi jako dobro razumijemo, imamo u Hrvatskoj inicijativu da se pripadnicima nacionalnih manjina da pravo na uporabu svog pisma i jezik onda kada postanu većina tamo gdje žive. To je genijalna koncepcija. Vjerujem da u Turkmenistanu rade na tome isto. Ali, to ne možemo dopustiti. Mogu li to ostvariti na galamu i na silinu. Ne možemo. Moramo puno razgovarati i postati dosadni sami

sebi, jer Istra na sreću, a onda i nažalost, previše odskače od hrvatskog prosjeka. To shvatite i kao Božji dar, blagodat, ali kao veliku obavezu.

Prema tome, ponovit ću, u razgovorima o decentralizaciji možemo razgovarati o tome da ta decentralizacija bude i asimetrična, jer ne može svatko na isti način. Možda Istra može brže i prije od ostalih. Nekima će trebati pomagati zato jer su realno oštećeni, zato jer su neki od njih duboko emocionalno upropasti, napadnuti, razoren i trebat će puno godina i puno vremena i puno razgovora i puno pogrešaka i sa naše strane, koliko god budemo dugo radili ovaj posao, ako ga budemo radili, da se tim ljudima priđe. Nismo, nažalost, svi isti. Za ovako malu zemlju, ovoliko puno razlika, regionalnih, ako hoćete u mentalitetu, u razvijenosti, je bogatstvo, ali bogati i teret. Nema nas 40 milijuna kao u Poljskoj, nego četiri i pol milijuna i nisu prije 10 godina bili 10 godina iza nas, niti su sada ispred nas. Sve je to tu negdje. Meni je ovdje bolje, bay the wat.

I kad govorim već o tome tko je gdje i gdje smo mi danas u Europskoj uniji, ima jedna pjesma rokerska iz 80-tih godina sa stihom uloge su davno podijeljene i svatko ide svojim putem, a te uloge u Europi izgledaju otplikite ovako. U zadnjih 60 godina ja vidim samo jednu državu koja je napravila kvantni i kvalitativni skok i postala stvarno bogata i odlijepila se od prosjeka koji nas smeta, ali moramo mu težiti, a to je Irska. Jedino Irska danas je zemlja visokog bogatstva. Prije 40 godina je bila zemlja prosjeka. Nakon ove krize koja je i upozorenje i čvrga i svašta nešto u Europi, gdje je došlo do tektonskog uravnoteženja, svi su manje više tamo kamo su bili prije 40 godina i tamo gdje im je mjesto i Grčka, koja je na čas mislila da može živjeti na prosjeku kao Austrija, ali se vratila u 5 godina 20 godina natrag. I Portugal i Španjolska jednako su bogati ili siromašni u odnosu na Njemačku i Nizozemsku. Sve je isto. Modeli su razni. Zemlje kao Velika Britanija su strogo centralizirane, strogo, uspješno bogate i dobro uređene zemlje. Je li to put za nas? Nije. Druge zemlje su temeljito decentralizirane. Prva je Njemačka. Savezni proračun Savezne Republike Njemačke je mali u odnosu na njihovo bogatstvo, jer je sve u njihovim državama i zemljama. Razlozi su povjesni. Kada biramo modele, pogledajmo što imaju drugi, ali zlatnog pravila nema. Kada sve stavimo u kompjuter i kada nam kompjuter izbací najbolji model opet pogledajmo sami što je najbolje za nas i za Istru i za Hrvatsku i za Rijeku i za našu industriju, jer bez proizvodnje, bez znanja, bez dodatne vrijednosti, bez pameti, bez dobrih kola, ovo ne može dugoročno trajati ovako. Stvarali smo kulturu ovisnosti o državi. I kako srce sniva, a mozak postiže i odlučuje, moramo i s time konačno načistac koliko dugo možemo živjeti na ovakav način i imati ovolike troškove i trošiti više nego što imamo u cijeloj zemlji. Danas nam traži Europska komisija da smanjimo proračunski deficit, traže odmah i puno. Mi kažemo odmah i dosta, ali ne sve, nego postepeno, jer to grubo zvuči terapija za društvo, za sve nas, za ljudi koji smo navikli živjeti na način koji ne možemo platiti, a nije da ne možemo ništa platiti i nije da smo jadni i nije da nam treba ići sažaljenje, nego naprosto trebamo samo mirno sjesti i sami sa sobom raskrstiti što možemo, a što ne možemo.

I zato kada odem nakon Istre sutra, figurativno, u Vukovar, tamo ću također govoriti stvari koje ljudi, možda i ne žele čuti, ali mislim da ih moraju čuti. Moramo se mijenjati, moramo prihvati više vrijednosti, kao zajednica u cjelini ići iznad tog prosjeka, koji nam je ukupno gledajući nizak, moramo se boriti za najveća prava, moramo reći ne i ne može kada to treba reći, jer onaj koji stalno govori da, taj ne govori, taj ne misli, onaj koji stalnog govori ne taj također je u problemu, ali nekim inicijativama koje nisu ljudske, nisu dobre, nisu poštene, kao što je inicijativa za ograničavanja prava nacionalnih manjina i to baš sada kada smo ušli u Europsku uniju, kako jadno, kako prijetvorna, to neće proći dok sam predsjednik svoje stranke, dok sam predsjednik Hrvatske vlade, dok budem osjećao da me ljudi i malo podržavaju, borit ću se protiv toga, ali ono što je bitno je da se moramo oriti za, za jaku Istru, za znanje, da radimo cijele godine, da ljudi ne postanu rentijeri sami po sebi, nego da se svakog dana, svakog mjeseca, pita što mogu napraviti, što mogu zaraditi, što je dobro za mene, jer to rentjerstvo je ubilo duh naših ljudi, možda ne toliko u Istri, ali negdje drugdje da.

Za kraj, uopće nismo loša zemlja, stvar je u tome da možemo biti puno bolji.
Živjeli. (Aplauz).

VODITELJICA PROGRAMA :

Zahvaljuje premijeru Zoranu Milanoviću.

AD 6 Glazbeno – umjetnički program

NOEL ŠURAN izvodi dvije skladbe.

«Iz audiodnevnka» - svirale

»Tradekseriment» - električna cindra.

AD – 7 Zatvaranje svečane sjednice

VALTER DRANDIĆ, predsjednik Skupštine Istarske županije, u ime svih vas zahvaljuje svima koji su uzeli učešća na svečanoj sjednici. Zahvaljuje županu Istarske županije Valteru Flegu, županu Primorsko – goranske županije, gospodinu Zlatku Komadini, Stipi Mesiću, počasnom građaninu Istarske županije, i posebno premijeru, predsjedniku Vlade Republike Hrvatske gospodinu Zoranu Milanoviću, kojem kaže :» Vi ćete u nama u Istri imati sigurno iskrenog partnera u podizanju hrvatskog prosjeka, ali dozvolite da i mi želimo biti iznad tog prosjeka i dalje. (Aplauz). I aktivno ćemo sudjelovati u razvoju naše zemlje Hrvatske i držimo vas za besidu za vaše principe decentralizacije. Mislim da je to jako dobar put i da će on pokazati dobre rezultate i za Istru i za Hrvatsku».

Zaključuje svečanu sjednicu Skupštine Istarske županije.

VODITELJICA PROGRAMA, poziva sve prisutne na druženje u vinskom podrumu u Istarskoj sabornici.

Svečana sjednica je zaključena u 12,30 sati.

ZAPISNIK VODIO :

IVAN KLARIĆ

PREDSJEDNIK SIŽ :

VALTER DRANDIĆ